

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/17309-7
Saksbehandler: Martin Wikören Mogstad
Dato: 02.07.2021

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 488 - Testing om bord på ferger fra utlandet

Oppsummering

HelseDirektoratet har:

- Hatt dialog med Bamble kommune om flytting av teststasjon, som ble flyttet 29. juni.
- Gitt beskjed til samtlige relevante kommuner om Helse- og omsorgsdepartementets beslutning vedrørende testing om bord på ferger.
- Fulgt opp kommunene vedrørende endring i forskrift.

HelseDirektoratet erfarer at dialogen lokalt er god, og at kommunene, der det foreløpig er aktuelt, har laget avtaler med rederiene.

Vennlig hilsen

Anette Jørve Ingjer e.f.
seniorrådgiver

Martin Wikören Mogstad
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 488 – Testing om bord på ferger fra utlandet

---

Oppsummering

HelseDirektoratet har/erfarer:

- Hatt dialog med Bamble kommune om flytting av teststasjon, som ble flyttet 29. juni.
- Gitt beskjed til samtlige relevante kommuner om Helse- og omsorgsdepartementets beslutning vedrørende testing om bord på ferger
- Fulgt opp kommunene ved endring i forskrift
- At dialogen lokalt er god, og at kommunene, der det foreløpig er aktuelt, har laget avtaler med rederiene.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Det vises til oppdrag 436 og 445 og HelseDirektoratets svar på disse.

I svar på oppdrag 445 tilrår HelseDirektoratet at man ikke iverksetter testing om bord på ferger fra utlandet, men setter alle ressurser inn på å løse situasjonen på land på best mulig måte. HOD gir sin tilslutning til dette og ber HelseDirektoratet formidle beslutningen til de aktuelle kommunene og å bistå dem med å løse situasjonen på land best mulig.

HOD ber i tillegg HelseDirektoratet gå i dialog med Bamble kommune med sikte på at kommunen raskt går i gang med leie av arealer i nær tilknytning til havnen for å utvide kapasiteten for testing.

Kontaktperson: Hanne Lundemo

HelseDirektoratets besvarelse

Det vises til oppdrag 445 og HelseDirektoratets anbefaling:

- At testing om bord på ferger fra utlandet ikke iverksettes, men alle ressurser settes inn på å løse situasjonen på land på best mulig måte
- At Bamble kommune går i gang med leie av arealer i nær tilknytning til havnen for å utvide kapasiteten for testing
- At man ytterligere presiserer kommunens handlingsrom til å sende personer videre uten å vente på prøvesvar i rundskriv 1-2/2021
- At man presiserer test med fremre neseprøve for barn under 12 år i rundskriv 1-2/2021
- At man effektiviserer registreringsprosessen av innreisende ved teststasjonen. Dette må utredes ytterligere.

I etterkant av HelseDirektoratets besvarelse på oppdrag 445 og dialog med HOD ble Bamble kommune kontaktet per telefon, samt via e-post med en bekreftelse på å iverksette arbeidet om leie av areal i nær tilknytning til havn. Havnekommunene har blitt bedt av HelseDirektoratet via e-post om å oversende en kort statusoppdatering vedrørende arbeidet med test og venting i havn til rapportering fra Statsforvalter 15.juni 2021.

Det ble i uke 25 sendt ut e-post til havnekommuner fra HelseDirektoratet med informasjon om forskriftsendringer og lettelser i innreiserestriksjonene av betydning for teststasjoner ved grenseoverganger, samt henvisning til

Status havnekommuner:

I kommende avsnitt legges det frem en kort status fra de ulike havnekommunene.

Bergen kommune

Kommunen forventer en betydelig økning i antall reisende til havn via ferge fra Danmark gjennom sommeren. Smittesituasjon i inn- og utlandet, samt regelverksendringer gjør at planlegging blir vanskelig.

Teststasjonen i havn skal stå klar til 1.juli 2021, og de vil da ha to testlinjer som er en for gående passasjerer og en for passasjerer med bil. Aleris tar over driften av teststasjonen i Bergen havn fra 1. juli. Bergen har estimert å kunne teste ca. 80 gående passasjerer i timen, men dette forutsetter god flyt, og at alt fungerer ut i fra plan. For kjørende passasjerer er det et noe mer utfordrende bilde på antall personer de kan teste i timen, da dette avhenger av antall passasjerer i en bil. Bergen har meldt tilbake at de kan teste totalt 150 personer per ankomst. Det gir mulighet til å ta med flere hvis de har unntak fra test. Det er også mulig at man kan vurdere kapasiteten når man har gjort seg erfaringer med planlagt oppstart av reise med passasjerer.

Areal til kjørende passasjerer er sikret med at det er satt av areal i forhold til kø inn til teststasjonen. Selve venteareal etter gjennomføring av test er lite, og havnearealet de opererer med kan ikke utvides.

Teststasjon for kjørende vil skje utenfor i telt og brakker, mens test av gående passasjerer vil skje inne. Passasjen for gående er svært smal, og den benyttes i tillegg av passasjerer som skal om bord på fergen. Bergen kommune opplyser at dette forsøker de å finne løsninger, men den avhenger ikke bare av testkapasiteten, men også grensekontrollens kapasitet.

Fjordline har estimert med høye passasjertall gjennom sommermånedene. Med tanke på at alle passasjerer som ankommer havn skal testes, kan dette vært svært vanskelig for kommunen å håndtere. Årsaken er de fysiske forholdene i havnen. Videre kan det også tenkes at passasjervolumet som ankommer er såpass stort, at det ikke vil være mulig å fordele utover de to timene man har fra ankomst til avgang, som er den tiden rederiet opererer med.

Det er gjennomført befarings ved havnen. Nåværende oppstilling er at grensekontrollen kommer før all testing. Flyten vil avhenge av hvor mange som sendes videre til test, og hvor mange som kan dra direkte videre pga. gyldig koronasertifikat.

Sola kommune

Fjordline sine prognoser for trafikk til Risavika tilsier en økning i antall reisende i perioden juli og august. Deretter vil trafikken avta. Det indikeres også at dersom det blir svært store lettelser i innreiserestriksjonene kan dette medføre en full båt.

I forbindelse med testkapasiteten er det planlagt for to testlinjer, hvor det er en for gående passasjerer og en for passasjerer med bil. Ca. 80 passasjerer kan håndteres i timen per testlinje.

Sola kommune har informert om at det kan tilrettelegges for noe høyere kapasitet på området til bilister før de skal videre til test, samt noe mindre i ventearealet etter test. For å dirigere trafikken er det behov for ekstra personell.

De største utfordringene er varslet av grensekontrollen, som også anses som en flaskehals. Teststasjon og grensekontrollen ønsker å fremdeles være i samme lokasjon, da dette er blitt brukt siden oppstart høsten 2020.

De største kostnadspostene antas å være blant annet

- Arealleie for biler i kø og venting
- Tilrettelegging av arealer med merking etc.
- Personell for trafikkdirigering
- Personell for testing

Sola kommune har fått klarsignal fra Helsedirektoratet til å utvide testkapasiteten i havnen.

Kristiansand kommune

Kommunen har god testkapasitet, og den er planlagt 7 dager i uken. Oppskaleringen har medført man vil kunne teste opp mot 600 per ankomst.

Kommunen har etablert drive-in telt før grensekontrollen som gjør at teststasjonen kommer først. Dette vil være med på å øke kapasiteten. Det er også etablert linje for personer med gyldig koronasertifikat, og for personer uten sertifikat. Systemet/løsningen er tillitsbasert, og kontroll for innreise blir sjekket i grensekontrollen. Personer som forsøker å jukse ved å stille seg i "hurtigkø" sendes tilbake til teststasjonen, og kommer sist ut av ankomststedet. Erfaringer fra kommunen er at dette fungerer svært godt, samt er mer effektivt enn om grensekontrollen skulle vært plassert før teststasjonen.

Grensekontrollen oppleves fremdeles som en flaskehals.

Kommunen ønsker i oppstart et tak på 750 passasjerer for å klare å håndtere grensekontroll og teststasjon. Hvis dette medfører god flyt og kapasitet anser de det som mulig å øke til 1200 i starten av juli måned.

Oppstart fergetrafikk startet onsdag 30.juni.

Sandefjord kommune

Kommunen planlegger for oppstart med fergeruten Sandefjord-Strømstad. Sandefjord har ingen mulighet til å utvide areal for test og venting på prøvesvar, noe som innebærer at det vil oppstå kapasitetsproblemer når alle passasjerer som ankommer havn skal testes. Dette er kommunisert til rederiene i et forsøk på å finne en god løsning i antall passasjerer som fergene tar med seg.

Det er begrenset areal i havnene på dagtid, dette medfører at biloppstilling blir utfordrende å skape plass til. Passasjerer må også gjennom grensekontroll og toll før de ankommer teststasjonen, noe som gjør grensekontrollen til en flaskehals pga. problemene som oppstår i kontrollen av gyldig og ugyldige koronasertifikat. Det blir vanskelig å opprettholde en god flyt på antall passasjerer som går gjennom per time.

Det er lagt opp til to teststasjoner i havnen, en stasjon som skal teste de som kommer kjørende, og en stasjon for gående passasjerer. Det er estimert at ved god flyt gjennom grensekontrollen vil man kunne teste 50-60 biler per time, men dette vil avhenge av antall passasjerer i bilene. Det vil også være mulig å teste mellom 50-60 gående passasjerer i timen.

Utfordringer med Sandefjord havn er blant annet

- Kort tid med høy passasjerbelastning, og selv ved redusert kapasitet er det estimert svært høye passasjervolum.
- Det vil oppstå store kapasitetsproblemer i havn ved svært høyt passasjervolum, som medfører at man ikke vil klare å overholde seiletiden og dette vil igjen påvirke ankomst og avgangstid i Strømstad.

Grunnet svært lite areal i havnen, og ingen mulighet for å benytte seg av andre arealer vil kommunen praktisere hurtigtest av passasjerer og sende de av gårde, for å så kontakte de i etterkant med prøvesvaret.

Sandefjord kommune ønsker nye forskriftsendringer velkommen, men opplyser at man ved fortsatt plikt til testing 5. juli vil kunne få store problemer med kapasiteten dersom Sverige er et grønt område.

Oslo kommune

Kommunen arbeider med å få på plass testrigg til oppstart av ferger i juli måned. Volum av antall reisende som vil påvirke testvolumet er foreløpig uvisst, som blant annet skyldes forskriftsendringer.

Det er planlagt to testlinjer, en for gående passasjerer og en for bilister. De har i tillegg en stor testrigg i bakkant som kan benyttes som en reserveløsning hvis behovet blir gjeldende.

Det er to anløpssteder med små areal for parkering, og det er ikke areal som kan benyttes for å vente. Testkapasiteten anses som mulig, men areal og muligheter i nærområdet er ikke tilstede da blant annet ombygging og veiarbeid setter store begrensninger.

Det er per nå ca. 2000 plasser på karantenehotell for OSL. Økt innreise på ferger vil skape utfordringer på hotellkapasitet og logistikk rundt test.

Kommunen har løpende dialog med rederiene, politiet og grensekontrollen, i tillegg har de dialog med andre havnekommuner for å få informasjon om hvordan de arbeider med å håndtere passasjervolum, test og grensekontroll.

Kommunen opplyser at de må se hvordan de skal håndtere passasjervolumet og situasjonene som da oppstår når fergene starter opp.

Larvik kommune

Kommunen har etablert en ny teststasjon for kjørende på tilliggende område på utsiden av Larvik havn med venteområdet, og på utsiden av ankomsthall for gående også med venteområde.

I samarbeid med politiet og Color Line blir det forsøkt å få til en styring ved avkjøring slik at de med koronasertifikat kan forlate Larvik havn først. Dette vil lette arbeidet for politiet, som sammen med Toll ivaretar sine oppgaver innenfor havnene. De med koronasertifikat og som ikke er testpliktig dirigeres videre etter utkjøring etter merking med fargekode på lapp i speilet. De som er testpliktige dirigeres til teststasjonen.

Kommunen har i dialog med Color Line også avtalt en styrt oppstart for å se hvordan, og hvor mange man klarer å teste innenfor ny logistikk og oppsatt bemanning. Det skal startes opp med et anslag på 350 til test.

I forhold til Color Line sine beregninger betyr dette at de seiler med ca. 750 passasjerer som max og etter anslag om at 1/3 er testpliktige (250 passasjerer).

Bamble kommune

Teststasjon i Bamble ble 29.juni flyttet fra kai i Langesund til Langesund ungdomsskole. Dette medfører at teststasjonen nå ligger ca. 1 km fra havnen.

Bamble kommune har driftet to dager fra ny teststasjon, avviklingen har foreløpig gått fint mht. fremmøte og testing. Det er rapportert om én bil som ikke møtte til test 30.juni, og passasjerantallet er usikkert. Hendelsen er meldt videre til grensepolitiet og kommuneoverlege.

I uke 25 ble det meldt om mellom 150-200 passasjerer om bord på Fjordline hvorav ca. 25% ble testet. Flere av passasjerene som ankommer fergen har gyldig dokumentasjon i form av koronasertifikat og/eller gjennomgått covid-19 siste seks måneder. Dokumentasjon verifiseres av grensekontrollen, som videresender passasjerer til teststasjonen.

Kommunen har tidligere informert at dokumentasjon mht. hurtigtest er tidkrevende, og av den grunn lagt opp ny teststasjon ved å dele opp oppgaven. Dette innebærer at passasjerer først går inn til registrering før de i neste rom testes. Man håper at en slik løsning vil kunne effektivisere videre drift, men det er behov for et noe lengre

tidsperspektiv før man kan si noe om erfaring. Utfordringen ligger i personer som ikke har F- eller D-nr. klart, og det er mulig at kommunen må ha mer informasjon ut på fergen mht. dette.

Utviklingen den siste perioden viser at det er flere barn som må testes, mens foreldre har gyldig koronasertifikat.

Det er fra tidligere erfart at politiet har hatt kapasitetsproblemer i forhold til registrering. Dette ser nå ut til å være bedret. Politiet har økt antall ressurser, og det er planlagt at samme personer også skal være dedikert til sjø.

Det er diskutert en kø for såkalte "grønne biler" og en annen kø for resten. Dette er noe politiet må arrangere sammen med Fjord Line for at oppholdstiden i havn blir så kort som mulig for de reisende. Tollvesenet har ingen betydning for trafikk til teststasjonen.

Telemark Vaktelskap bistår politiet og rettleder passasjerer for veien videre til test. De sjekker også at biler som kjører fra terminal og opp til teststasjonen ikke glipper gjennom.

Fjord Line har god kontroll på lossing av skip ved ankomst. Kommunen har allerede hatt dialog med rederiet, og satt et tak på antall personer som kan testes per dag. De har også oppfordret rederiet til å få kontroll over passasjerer med koronasertifikat, hvor kommunen må være den som setter grensen på et gitt tall passasjerer for å kunne håndtere testkapasiteten.

Forskriftsendring og dens virkning:

Endring i covid-19-forskriften § 6m har medført at rederiene i fast rute til Norge ikke kan anløpe norsk havn med flere passasjerer som har testplikt etter § 4d, enn det som følger av avtale med kommunen som har ansvar for teststasjon i anløpshavn.

I forbindelse med forskriftsendringen har Helsedirektoratet vært i dialog med blant annet Bergen, Sola og Kristiansand kommune for oppklaring rundt avtaleinngåelse. Kristiansand kommune har allerede inngått avtale med rederiet da de startet opp fergetrafikk 1.juli, og har delt denne med Bergen og Sola. Fjord Line har til en kommune meldt at kapasitetsbegrensning på 50 % ikke gjelder dem fordi § 6c henviser til start av rute i Norge.

Helsedirektoratet vurderer likevel at dette ikke er problematisk ettersom det ikke er mulighet til å ta om bord flere enn det kommunen har kapasitet til å teste. Resterende passasjerer må da ha gyldig koronasertifikat, og vil ha liten risiko for importsmitte. Dersom man får til en god logistikk i havnene, med egen fil for koronasertifikat, bør dette kunne gå bra.

Helsedirektoratet opplever at forskriftsendringene har blitt godt mottatt i kommunen, selv om flere har spørsmål om hva som skjer dersom områder blir grønne. § 6c er knyttet til rute til område som har karanteneplikt etter vedlegg A. Slik forskriften foreligger nå, kan den tolkes dithen at kravet til maksimum 50 % passasjerbelegg og unntak fra karantene for mannskap bortfaller. Det vil være uheldig ettersom det kan være passasjerer om bord på fergen som har hatt avreise fra rødt område (transfer), og derfor har større risiko for importsmitte i forhold til personer som har oppholdt seg i et grønt område i 10 dager.

Konklusjon

Helsedirektoratet har/erfarer:

- Hatt dialog med Bamble kommune om flytting av teststasjon, som ble flyttet 29. juni.
- Gitt beskjed til samtlige relevante kommuner om Helse- og omsorgsdepartementets beslutning vedrørende testing om bord på ferger
- Fulgt opp kommunene ved endring i forskrift
- At dialogen lokalt er god, og at kommunene, der det foreløpig er aktuelt, har laget avtaler med rederiene.